

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro}. 58.

WE SRZODĘ DNIA 19. LIPCA 1797.

Z Neuwiedzkich gazety d. 4. Lipca.

Zaufany list do iednego z stanów Rzeszy nad d. 30 czerwca z Strashburga, daie następujące widoki przyszłości: "Nierozumiey żeby dzieło pokoju przed trzema laty do skutku doszło; resata tego wieku będzie nad nim strawiona; dopiero w roku 1800 każdego byt będzie zapewniony.

Wystaw sobie że pierwsze zasady do powszechnego pokoju, od negocyacyi między Francją i Anglią zawisły; zaczym kongres w Lill musi się wprzod ukończyć, i szczęśliwie ukończyć, nim się powszechny kongres ze wszystkich Europeyskich mocarstw zeydzie. Bądź pewnym że interes sa między Anglią i Francją jeżeli szczęśliwie poydą, ledwie w tym roku ukończone będą; potym dopiero powszechny kongres się schodzi, na którym nowe systema polityki przedmiotem obrad będzie.

Łatwo sobie można wystawić iak długo takowy kongres trwać musi. Każde mocarstwo nowe granice odbierze, i każde mocarstwo niebo i ziemię poruszy, i

intrygi wzniecać będzie dla otrzymania więcej, z pokrzywdzeniem swego sąsiada.

Dalekie widoki! ia sobie takowy kongres iako wielką wagę wystawiam, na której cała mafsza Europy będzie odważona, i potym każdego cząstka będzie osobno naszałe położona. To nie iest ieszcze wszystko: polityka Francuzka chce granice wiecznego pokoju, wytknąć; dla tego mają mocarstwa przez republikańskie posiedzenia iedne od drugich bydź oddzielone. Na północy ma . . . . między Austrią, Rosyą i Prusami sąsiedztwo przedzielać.

Powszechny kongres chociażby był w mieście leżącym w śrrodku samey Europy, negocyacye iednak nie mogą iść tylko powoli, ponieważ do każdego dworu muszą kuryerowie b zezwolenia biegać. Teraz nie można nic mówić, czy ten lub ów to zyska, albo straci: powszechne systema wszystko uprosztuie, wszystko odważy, ułoży i wszystko pokraie lub połata, iak potrzeba powszechney polityki do utrzymania wiecznego pokoju wyciągać będzie. Co za-

praca, co za staranność, co za usiłowania i wiele nowości, wiele krajów, wiele łatanin do takowej polityczney sukni potrzeba! Trzeba więc koniec tego wieku w niespokojności przepędzić, aby w przyszłym pewnie bezpieczeństwa i spokojności używać, gdzie każdy do swych granic zwrocony, nie będzie się mógł na potym daley rozszerzać. Jaka cierpliwość!

Tym czasem może też w Francyi wiele odmian nastąpi; ludzie są zawsze ludźmi. Nagłe zmiany rzeczy, ciągną za sobą zawsze powszechne nieszczęścia.

Dunski minister Bernstorff, który teraz w Danii umarł, trzymał klucz do Francuzkiej i powszechney polityki w ręku swoich: wiedział o całym planie. Mowią, iż Pruski minister Luchesini do Paryża pojedzie, dla docieczenia tajemnicy względem polityki północnych Niemiec.

Oto są prawdziwie dalekie widoki dla Europy, a jeszcze dłuższe dla Niemiec, gdzie woyska zapewne tak długo będą stały, poki się powszechny kongres szczęśliwie nie ukończy.

Z Londynu d. 30. Czerwca.

Dzisiaj rano wyjechał lord Malmesbury z swemi konsyliarzami poselstwa lordami Morpeth i Gower, sekretarzem Ellis i z kuryerami do Dover, a z tamtąd uda się na Kale do Lill i rozpocznie nowe negocjacye pokoju z rządząpospolitą Francuzką. Wczoraj byli u dworu na pożegnaniu; lord Malmesbury odebrał na ostatnim gabinetowym posiedzeniu swoje instrukcyje, które mu więcej mocy nadaią, iak ostatnie do Paryża. Czas o którym ztąd wieżdza jest dyrektoryatowi przez depeszę, która 27 z Dover do Kale poszła oznaymiony. Z naszej strony właśnie tyle osob do Lill idzie, iak z Francuzkiej.

Król potwierdził dekret śmierci Parkera, skoro od admiralicyi podpisany został, i dziś rano został na okręcie Sandwich na którym przydował o godzinie 11 stracony. Ta wiadomość telegrafem do admiralicyi nadeszła. Nim Parker z liniowego okrętu Neptun na armatney szalupie pod wielką strażą na okręt Sandwich przypłynął, pożegnał się wprzód z wszystkiemi swemi kolegami bardzo grzecznie, wyjąwszy okręt Inflexible, na który płynąc ani nie spojrział. Do ostatniej godziny pokazał się bardzo spokojnym, i na jednego tylko officjera się zalił, do którego pisał list, i gdyby ten jego rady był posłuchał, bunt przy Nore nie byłby tak daleko doszedł. Przed exekucją rozmawiał się Parker długo z xiędzem, bo nikomu więcej nie było wolno z nim mówić. Na kilka godzin przed śmiercią pozwolono mu piora, kałamarza i wszystkiego co tylko chciał iść i pić. Przed swoją śmiercią opisał jeszcze niektóre przypadki życia swego, i do krewnych listy popisał, a między temi jeden bardzo czuły do żony swojej. Davies i inni obwinieni delegaci oświadczyli się, iż razem z Parkerem chcą umierać. Po exekucyi ciało Parkera zaprowadzono na jedną wyspę przy Shernes i nad brzegiem na szubienicy w kaydanach na widok wystawiono.

Lord Keith idzie z Portsmouth do floty Bridporta, która podług ostatnich wiadomości przy Lizard około zachodnich brzegów Anglii krążyła. Na tej flocie panuje wciąż naywiększa karnosc; niektórzy maytkowie, którzy się wykroczeń dopuścili odnieśli przyzwoite kary. Na łodziach nie wolno z jednego okrętu na drugi przepływać; wszystkie ordynanse są znakami wydawane. Słychać że lord Keith ma kom-

mendę nad kanałową flotą obić, bo lord Bridport chce podziękować.

Kommodor Warren odpłynął przed wczorąm we 3 fregaty z Plimut dla krążenia około Brest.

Powodzi z ustawicznego deszczu bardzo wiele szkody w Anglii poczyniły; w wielu miejscach pozalewały łąki &c.

Pardon najwyższego kommandanta Irlandyi dla uwiedzionych Irlandczyków, jeżeli na nowo na wierność królowi przysięgną, został do d. 24 lipca przedłużonym.

Z Paryża d. 24. Czerwca.

Wezoray miał dyrektoryat publiczną sefisyą, na której odbierał 21 chorągwi od Włoskiej armii przestanych, które w ostatnich bitwach zdobyła. Wielka liczba obywateli zgromadziła się na salę dyrektoryatu, a wojskowa muzyka przegrywała pieśni Francuzów. Chorągwie w niesiono przy wielkich okrzykach na salę; minister wojenny Petiet prezentował dyrektoryatowi generała Serrurier, który te trofea przywiozł, w tych słowach:

Obywatele Dyrektorowie!

” Włoska armia nie mogła rozpocząć nowej kampanii, aby nie zebrała nowych laurów; na kilka dni tylko uchwyciła broń, a liczne chorągwie pomnażała trofea, które mi już tę salę napełniła. Oto przyniosł wam ich ten generał, który się najwięcej do sławy Włoskiej armii przyłożył. Wyminiając wam generała Serrurier, przypominam wam wzięcie owej sławnej fortecy, (Mantui) której zdobycie winniśmy jego męstwu i jego mądrym rozporządzeniom. Jeżeli wiele nieprzyjaciół przez swoje wojskowe talenta zwyciężył, więc

cey jeszcze przyjaciół przez swoje społeczne cnoty rzeczypospolitey ziednał.

Na samo imię pokoju zawiesili nasi waleczni wojownicy swoje zdobycze; ale zachowują jeszcze zawsze owe śmiałe i sztraszne stanowisko, które jeżeliby potrzeba było uchwycić nazad broń, nowe zwycięstwa obiecuje. Lecz spodziewamy się na dobro ludzkości, że nasi nieprzyjaciele swój interes lepiej poznają; nie zapomną oni, że naysławniejsze pokoje, przed kilką laty pod temi samymi warunkami proponowane były, i że źle użyty upor na pomnożenie tylko nędzy służył. Przed wszystkim nie zapomną, że kroki Francuzów dotąd zwycięstwami oznaczone były, i że Włoska armia potrafi sobie na imię niezwyciężonej zasłużyć. „

Generał Serrurier miał potym następującą przemowę:

Obywatele Dyrektorowie!

” Oddaję wam 21 chorągwi, pozostałych od tamtych, które armia Włoska w krótkim czasie swej pamiętnej kampanii nieprzyjaciółom rzeczypospolitey odebrała. Te trofea są skutkiem mądrze ułożonego planu od kommandującego generała Buonaparte, który od generałów co jego rozkazy wykonywali, i od nieustraszonności naszych walecznych republikanckich żołnierzy był wspierany. Ci będą zawsze, Obywatele Dyrektorowie, dla Królów którzy nie będą chcieli uznać rzeczypospolitey, niezwyciężonemi.

Teraźniejszy moment, w którym wszystko zda się trwały pokoy zapowiadać, jest od Włoskiej armii na ćwiczenie się i przywrócenie karności, która w czynnej wojnie zawsze cierpi, użyty. Takim

sposobem zatrudnia armią kommanderującą jenerał, iż gdy przydzie się bić, będzie nauczona; powrócili do Francji zasłużyli sobie tym bardziej przez dobry porządek, który zachowany być musi, na wdzięczność narodu. Przyjmijcie, Obywatele Dyrektorowie, zapewnienie najwyższej przychylności tej armii, iako też jej poprzysiężenie bronięcia terazniejszej konstytucji roku 93o aż do śmierci. „

Prezydent Obywatel Carnot odpowiedział mu:

Waleczny Jenerale!

„Liczne trofea, które niezwyciężona armia Włoska dyrektoryatowi już oddała, nie zmniejszyły bynajmniej zapału, z którym niniejsze chorągwie z rąk jej przyjmują; ale owszem z większym ich uczuciem odbiera, ponieważ z owocem zawsze wiernego zwycięstwa, upatruje w nich zakład pokoju, który wkrótce walecznych naszych obrońców uwieńczyć musi. Te chorągwie tym większego nabierają blasku, gdy są oddawane od wojownika, którego imię pomniąc na bitwy przy Mondowi i Castiglione, przeyscie Tagliamento i Jsonzo, wzięcie Mantui i Gradisca, do nieśmiertelności przenieść muszą.

Miedzy przedmiotami, które sławę zwycięzcy Włoch (Bonaparte) stanowią, będzie historia umiała rozróżnić ową szlachetną staranność z jaką ten bohater każdemu z swych kolegów broni należącą się pochwałę umie oddać. Tóć to o tobie mowi, Jenerale, dowodzi że on posiada sztukę poznawania ludzi; umie pod płaszczykiem skromności ich talenta, cnoty odkryć i daleki od próżności i chwalebny poznaje ich obywatelski charakter po uczynionych oyczyźnie istotnych usługach.

Obawiani od nieprzyjaciół zewnątrz, i kochani od wszystkich wewnątrz, którzy porządku pragną, i pewni nieśmiertelności i nieskażonej sławy, musi wam do tej sławy Jenerale, nie więcej niebrakować, iak żebyście widzieli oyczyznę kosztującą słodczy pokoiu. Będziecie wnet ten owoc waszych prac zbierać, i wieszając sobie szczęścia, iż możecie w tym momencie imieniem wykonawczego dyrektoryatu, imieniem wszystkich dobrych Francuzów i wszystkich dobrych republikanów, tak chwalebne uczucia dla ciebie wyrazić.

Po skończonej mowie dał prezydent jenerałowi Serrurier i obydwom jego adiutantom pocałowanie braterskie, i każdemu z ostatnich po parze pistoletów z Wersalskiej fabryki darował. Jenerałowi Serrurier inny podarunek przygotowano. Przytomni iak skromność, tak talenta bohatera Serrurier dziwili. 21 chorągwi zawieszono przy innych Włoskiej armii.

Obawiamy się tu znowu nowych zamieszkań. Przed ostatniej nocy chodziły liczne patrole; nawet artyllerya rozkaz miała żeby stała gotową; ale dotąd wszystko jest spokojnie. Liczba klubów w Paryżu pomnaża się jeszcze co dzień, tak iak liczba cudzoziemców, którzy tu z różnych departamentów przybywają, i wszyscy zagorzałe głowy mają.

Tribunał kryminalny Paryzki, podobnie iak trybunał w Rouen dwóch wyprawdzonych Xży, którzy nazad powrócili, uwolnił.

Z Jenerałem Hedouville idzie iak słychać jenerał Rochambeau do St. Domingo nazad, i będzie miał komendę w tej części St. Domingo, którą Hiszpania Francji ustąpiła.

Adwokat, teraźniejszy hrabia Cori-
rośi, którego Papież do Buonaparte i do
dyrektoryatu posyła, ma przełożenia wzglę-
dem woyska, które Papież dotąd utrzy-
muie, uczynić; ponieważ się Buonaparte
zalił, iż Papież nie rozpuścił jeszcze wszy-
stkich woysk, które wczasie tej wojny za-
ciągnął. Teraz trzyma jeszcze Papież 8000
woyska, które udują w Rzymie, że są do
utrzymania porządku potrzebne. Ma tak-
że Coriński przełożenia dyrektoryatowi u-
czynić, aby dyamenty, które Papież w
mających jeszcze zapłacić kontrybucyach
chce dać, drożey były przyjęte, iak ich
dotąd chciano przyjąć &c. — W Genui wy-
dał arcy biskup pasterski list, w którym
napomina lud wieyski, aby się do teraźniej-
szego stanu rzeczy stosował, i nowe
zwierzchności posłusznem był.

Rada starszych odrzuciła iednomyśl-
nie d. 27 dekret rady 500, w którym za-
brania skarbowi narodowemu mieszan-
ia się do negocyacyi pieniędzy. Wspomnio-
ny dekret był przez stronniictwo i przychyl-
ność do royalizmu zrobiony. Mądra bez-
stronność rady starszych przewidziała złąd
wszystkie nieprzyzwoitości, i za pewne fak-
cye nie poważa się więcey przeszkody rzą-
dowi czynić. Zdaie się nawet, że royali-
ści otoczeni wszędzie przyiaciołmi porząd-
ku i rzeczypospolitey, porzucili projekt
wzniesienia rozruchow.

Z Bareuth d. 30. Czerwca.

Tuteysza gazeta miesci w sobie nastę-
pujący Królewski patent:

Z Łaski Bożej Fryderyk, Wilhelm Król
Pruski &c.

Dowiadujemy się, iż ze strony J. C.
Moi rady Rzeszy w Wiedniu, bez naszej
nawet wiedzy, różne rozporządzenia wy-

szły, które niesłuchając tylko iedney stro-
ny i wcale na stronę mniemanych skarżą-
cych się przeciwko nam i naszym prawnie
uznanem, naszym poprzysięgłym podda-
nym godzą, i nawet lenników formalnie
wzywają, aby nas iako ich pana nieuzna-
wali. — Te rozrządzenia, które przez druk
dla uwiedzenia naszych poddanych rozpu-
szczono, są: 1) Nadworny mandat Rze-
szy d. 17 Marca 1797 przeciw poszukiwa-
niu praw Brandenburgii do biskupstwa Eich-
städt; 2) nadworne konklusum Rzeszy d.
23 marca, tyczące się utrzymania zwierzch-
nictwa Brandenburgii nad lennictwami w
Frankonii; 3) to samo d. 8 kwietnia &c.
przeciw miastu Weißenburg; 4) to samo
d. 5 marca &c. względem elektorstwa Ko-
łońskiego, iako deutschmeister; 5) to sa-
mo d. 9 maja &c. przeciw miastu Norem-
bergowi. Lecz gdy my co do tych interessow,
iak się wyżej rzekło nawet podług prze-
pisow ustaw Rzeszy zrobionych rozporzą-
dzeń za obowiązujące nas żadną miarą u-
znać nie możemy, i nie uznamy, ale o-
wszem iako nayobrazliwsze targnienie się
na prawa naszego zwierzchnictwa poczy-
tać musimy; ostrzegamy więc, wszyst-
kich naszych wiernych poddanych surowo,
i łaskawie, a osobliwie tych lenników, któ-
rzy dawniey do Rzeszy należeli, iakoteż
resztę naszych mieszkańców, których grunt
i dobra do lenników, albo do pobliskich
Xiążąt Rzeszy i innych urzędow należały,
niniejszym publicznym patentem, aby się
w obowiązkach swego poddaństwa ni-
czem przeciwko nam uwieść nie dali, bo
my w powinnościach gruntu albo lenni-
ctwa nikogo pokrzywdzić nie myśleli, i
przyrzekając każdemu iak naydzielniejszą
opieką, tak znowu wszystkich tych którzy

by się w obowiązkach poddaństwa obłąkać dali, iak naysurowiey bez względu na osoby ukarać rozkażemy. Dane w Berlinie d. 14 czerwca 1797.

(M P.) *Fryderyk Wilhelm Finkenstien. Alvensleben. Hartenberg, Haugwitz.*

Z Piemonckiego d. 18 Czerwca.

Dziesięć tysięcy Francuzkich woysk, które do Genui przeznaczone były, są teraz do Turynu w marszu, gdzie d. 12 wielkie rozruchy powstały. Król udał się do Montealier. Teatr zamknięto w Turynie i poprzybijano kartki: "Mały dyrektoryat zamyka teatr, a 50,000 są za niego mniemaniem." .. W Montowi po przybijano kartki z wyrazami: "Wolność albo śmierć."

Od Granic Włoskich d. 1. Lipca.

Przedugodne artykuły, które jenerał Buonaparte z Wenecyanami zawarł, są tey treści: 1) Połtora milliona czerwonych zł. w gotowych pieniądzech zapłacą 2) Francuzkie woyska do poty będą utrzymywać, poki z Weneckiego niewyjdą. 3) Trzy milliony wrzeczach do marynarki, drzewie, linach, armatach &c. Francuzom dostawia. 4) Sześć zupełnie uzbroionych liniowych okrętów. 5) Czterydzieści obrazów, które Francuzcy kommisarze wybierą. 6) Pewna liczba najlepszych rękopismów z Biblioteki Weneckiey S. Marka. 7) Obydwoch bronzowych lwów, którzy się na wchodzie do arsenału znajdują, i 4 piękne statui koni, które na iednym rynku stoia. Jenerał Buonaparte oświadczył, iż gdy te artykuły zostaną uskutecznione, na ów czas przystąpi do ułożenia reszty i oznaczenia granic rzeczypospolitey.

Z Ratysbony d. 28. Czerwca.

Dzisiaj przyniesiono do dyktatury odpowiedź na Celsarski zadworny dekret względem powszechnego pokoju Rzeszy, w której Celsarzowi Jmć za powtórzone nie raz wielkie dowody iego oycowskiey staranności odobro rzeszy Niemieckiey i utrzymanie iey na podstawach całości, iako głowie Niemiec nayspokornieysze podziękowanie czynią i na końcu następujące ieszcze proźby przydaia;

"J. C. K. Mość iest proszony, aby o iak nayprędsze zaprzestanie nieprzyacielskich kroków i wszelkich kontrybucyy, rekwizycyy, spustoszeń i wszelkich innych nieprzyacielskich postępowań z strony Francyy stosownie do przedugodnych artykułów pokoju, i o wynadgodzenia za poczynione szkody iak nayskuteczniey podług mądrości swoiey i stosownie do okoliczności przyłożyć się, i dla tym większego bezpieczeństwa, o zupełne opuszczenie zajętych ieszcze przez Francuzkie woyska kraioy Rzeszy, albo gdyby to, tak prędko nastąpić nie mogło, przynajmniey o zmniejszenie ich i utrzymanie swoim kosztem iak nayłakawiey wystarczać się raczył."

Oslabiony przez uciskającą nędzę głos ludzkości o prędką pomoc i zarządzenie, tym pewniey i prędzey do dobroczynności stworzonego serca J. C. Mci doydzie i głębiey utkwi, im się głosniey zgwałcenie przedugodnych artykułów pokoju, co do prawa wojny i narodów czuć daie.

Z Norembergu d. 1. Lipca.

Tuteysza gazeta mieści w sobie co następuje:

"D. 28 przybito na bramach tuteysze

go miasta kopią nayschwalebniejszego nadwornego J. C. Mei Rzeszy dekretu względem miasta Rzeszy Norembergu na przeciw Królowi Jmć Pruskiemu, iako panującemu margrabi Brandeburskiemu, Anspach i Bareuth i przeciw wyszłym od iego rządzącym ministrow i innych urzędów mandatów &c. względem gwałtownego zaięcia i zagarnienia territorium Noremberskiego."

Z Wenecyi d. 24. Czerwca.

Nim Austryackie woyska do Dalma-cyi Weneckiey weszły, Stawianie mieszkający w gorach udali się w znaczney liczbie do Fabrici, i innych miast, i wszystkich tych, którzy się przeciwnemi dawnemu rządowi okazali, zabiali, domy ich rabowali i palili. - Od rewolucyi w Wenecyi, odmieniono niektóre punkta z zezwoleniem obydwóch stron w przedugodnych artykułach; objęcie od Austryakow Weneckiey Istrii &c. zdaie się pierwszym punktem tych odmian być. - Między Celsarskiemi i Francuzkiemi forpocztami panuje naywiększe porozumienie. - W Weronie muszą wszystkie osoby, nawet woyskowi starać się o kartki bezpieczeństwa. - Wysłała ztąd do Weneckich wysp w Lewancie wyprawa, składa się z 11 okrętów, między którymi znajduje się 3 od 74 armat i 3 Francuzkie fregaty; jest na nich 4000 Francuzkiego woyska a 200 Weneckiego, którem Francuzki jenerał Gentili kommanderuje. - Opłaty od soli, tabaki &c. jeszcze bardziej zmniejszono. - Gdy nasz pokoy z Francją jeszcze nie jest ratyfikowany, proszono jenerała Buonaparte, aby czas tej ratyfikacyi wyzoaczył.

Z Frankfurta d. 1. Lipca.

Armia jenerała Hoche idzie teraz ak-

tualnie na niższy Ren i część iey tylko nad Nidą zostanie. Jenerał Lefevre już do Höchst odiechał. Mowią że ta armia będzie w okolicach Kliwii i Düren stała, a Moreau posunie się kuniey.

Polny ekwipaż Arcy Xcia Karola, który z Wiednia do Włoch poszedł, wrocil z tamtąd nazad do Schwetzingen. Uważając wszystkie rozporządzenia, zdaie się że armia Celsarska w Rzeszy chce się rozciągnąć, bo nawet łaskawe gáže są wypłacane i żadne korpus ochotników nie rozpuszczone; nawet korpus Kondeusza było niedawno w broni ćwiczone. Flottyla iedna znanego pułkownika Williams jest tylko rozbroiona; pułkownik sam, który teraz w Londynie chorobą złożony leży, poydzie z częścią maytkow do Tryestu.

W Friedergu poki Francuzi stali, nawet puder, pomadę i podobne rzeczy brali w rekwizycyą.

Elektor Trewirski idzie z Drezna do Augszpurga dla zabawienia się nieiaki czas w Szwabii. - Elektor Bawarski powrocil z Neuburga nazad do München.

Hessen Darmstadskie korpus, które na Angielskim zoldzie stoi, i z Tryestu do Karlsztatu w Kroacyi cofnęło się, powraca teraz do Niemiec nazad.

Słychać, iż dwor Celsarski oświadczył, że utrzymywanie Francuzkiey armii nad Renem na siebie przyjął, i liwerunki za kwitami republikańskich kommissarzy dostawiane iey być mają.

Z Norembergu d. 26. Czerwca.

Xtę biskup Bamberski, nie ratyfikował, uczynioney między iego plenipotentem i Królem Pruskim względem granic ugody.

Z Düsseldorf d. 30 Czerwca.

Siły republikańskiej armii Sambry i Mozy, które stoją jeszcze w kraju między demarkacyjną linią i prawem brzegiem Renu, zaczawszy od Düsseldorf i Nidy, składają się z 4 dywizyj, i można ich do 50,000 piechoty, a 10,000 jazdy rachować, oprócz artylleryi. Pierwsza dywizya stanowiąc przednią straż pod jenerałem Lefevre zajmując linią Nidy od Höchst aż do Wilstadt. Czwarta dywizya pod jenerałem Championet rozciąga się od Afsenheim, aż do Laubach, gdzie się demarkacyjna linia kończy. Druga i trzecia dywizya stoją w drugiej linii, zajmując cały kraj między Nidą i Laną; główna kwatera jenerała Lemoine który drugą kommanderuje, jest w Wetzlar, a Grenier który kommanderuje trzecią, jest w Weilburg. Korpus od 5000 ludzi które ma główną kwaterę w Wisbaden, stoi przeciw Kassel, a doćobne inne korpus stoi przeciw Ehrenbreitstein; komendant ostatniego ma główną kwaterę w Walldar. Sztab armii stoi w Gießen a administracya w Montabauer i Neuviß.

Z Hagi d. 4. Lipca.

Wszystko tu jest w poruszeniu dla przyspieszenia zaambarkowania wojska do morskiej wyprawy; dzisiaj będzie już jedna część zaambarkowana, i jenerał Daendels pojechał dziś w nocy do Texel. Oprócz 20 batalionów piechoty idzie 12 szwadronów jazdy na okręty. Te wojska zostały 2000 dezertorów zmocnione, które nam Francuzi ustąpili i z Lill tu przyszli. Jenerał maiorowie van Zuylem, Boekop i jenerał Guerike, Niemiec, który już na kilku morskich wyprawach w zachodnich Indiach był przytomny, wywiechali dziś zjad dla zaambarkowania swoich brygad. Tu-

tejszy nawet kommandant ambarkuje się iako ochotnik w 100 ludzi jazdy tutejszego garnizonu; kilku officyerów ofiarowało się także z nim pojechać. Trzech kommissarzy od wydziału zjednoczenia idzie przy tej wyprawie, między którymi jest obywatel Graßweld. Mau rozdał między korpusa ambarkujące się, patryotyczne pioseneczki, które przy muzyce na dętych instrumentach śpiewają. Wyprawa za najpierwszym, pomyslnym wiatrem pojdzie pod żagle, i admirał Winter, gdzie tylko admirała Duncan napadnie będzie go atakował. Z tym wszystkim zapewniają, że ona ani przeciw Anglii, ani Szkocyi, ani Irlandyi nie jest przeznaczoną, i to jest pewna, że na transportowych okrętach nie masz ani jednego Francuzkiego żołnierza, tylko same Batawskie wojska.

W prowincyi Hollandyi nie będzie już przymuszoney pożyczki, ponieważ administracya prowincjonalna dobrowolną pożyczkę od 12 millionów ułożyła, na którą i dawniejsze obligacye będą przyjmowane. Jeżeli inne prowincye swoich zaległości na dzień 9 sierpnia nie zapłacą, od tego dnia zaraz wyйдzie do nich exekucya.

Prowincjonalna administracya Hollandyi wyznaczyła deputacyą do rozpatrzenia się wiele officyalisci tej prowincyi kosztują, aby niepotrzebnych oddalić, a innych ile możności zapłaty zmniejszyć.

Trzy nasze zbrojne brygantyny biły się z jedną Angielską fregatą od 36 armat i przymusiły ją do cofnięcia się; potem zabrały Angielskiego korsarza. Wczoraj prezydent zgromadzenia odebrał pierwszego świeżego śledzia, którego dawniej szatanurowi oddawano.

GAZETY KRAKOWSKIE

WE SRZODĘ DNIA 19. LIPCA 1797.

Od granic Włoskich d. 26. Czerwca.

Coraz pewnieyszą jest rzeczą, że co się dawniej zdawało być tylko projektem patryotów Włoskich jest wistocie zamiarem Francuzów, to jest: połączyć razem prowincye po obydwóch brzegach rzeki Po leżące, a znane dotychczas pod nazwiskiem rzeczypospolitey Cispadańskiej i Transpadańskiej. — Buonapa te mówi teraz o przyłączeniu Modeny, Reggio, Massa Carrara, Bononii, Ferrary, Romanii, a podobno nawet i Brescii do rzeczypospolitey Cysalpińskiej. — Niektóre miasta Marchii Ankony, iako to: Macerata, Osimo, Jesi, chcą iść za przykładem dawney swej stolicy i rząd odmienić. — Mała rzeczpospolita St. Marino nie znajdując się dosyć wolną dopomina się od swoiey Rady zniesienia tytułów i innych odmian w tym gatunku. — W tych dniach było małe zamieszanie w Reggio, lecz komendant Modeny wysłał tam zaraz siłę zbroyną i spokojność przywrócił. — Woyska znaczne posłane są także do Bononii i Ferrary, znajduie się w

tych 2 miastach do dziesięciu tysięcy ludzi naywięcej z legionu Polaków. — Municypalność Wenecka postanowiła kazać bić w mennicy nowe pieniądze złote, z znakami wolności. — Forteca Mantua coraz bardziey jest opatrywana w różne potrzeby; przewożą tam teraz wiele artylleryi z Medyolanu i Tortony. Zapewniają, iż zadney nie podpada wątpliwości, że ta twierdza przy nowey rzeczypospolitey zostanie.

Od Granic Frankonii d. 4. Lipca.

W tym momencie odbieramy wiadomość, że wielkie zatargi między miastem Norembergiem i woyskiem Króla Pruskiego, które w pobliskości tego miasta stoją panują. Mowią że się mieszczanie uzbroili, że się już z woyskiem Pruskim starli i z obydwóch stron krew się lała. Dalszych wiadomości o tych zdarzeniach ieszcze nie mamy.

Od granic Szwajcaryi d. 24. Czerwca.

Może iż kray nasz podobney rewolucyi, co Genua i Wenecya doświadczy. Zatargi między jen: Kilmaine i kantonami

Szwajcarskimi o wolną żeglugę na jeziorze Lugano, które się zdawały już być ukończone, znowu się na nowo rozpoczęły. Buonaparte oświadczył Szwajcarom, że Francuzi używając praw Lombardyi należących się, chcą mieć wolną żeglugę, a wzbranianie ich jest tych praw naruszeniem. Dowiedział się (dodał wódz pomieniony) że gdy pierwszy raz szalupy armatne Francuzów z jeziora odparto z oficerami, którzy nad nimi mieli komendę, obchodzono się nie naleypley, i bandera troykolorowa znieważona została. Donosi im więc, że wydał rozkaz krążenia znowu po jeziorze, a jeżeli zaś naymnieysze trudności lub jaką obelgę Francuzom uczynią, to na czele woyska szukać zemsty postanowił. — Takowa deklaracya jenerała Buonaparte ściągnęła nowe Szwajcarow tłumaczenie się, w którym pośtańcy ich starali się dowieść, że ani Francuzi, ani Lombardowie prawa żeglugi nie mają. Takowy upor rozniewał jenerała Buonaparte i oświadczył, iż iawno widzi, że kraj ich pod wpływem nieprzyjacielskim zostaje, gdy różne kantony ciągle nie nawiść ku rewolucyi Francuzkiej okazują, nieprzyjaciółom rzeczypospolitey dają schronienie, i że Francya inne ieszcze do niej ma zażalenia. — Szczegulniew kanton Bern za naybardziej nieprzyjacielski ku swojej rzeczypospolitey poczytywał. Zakończył zaś takowemi słowy: " Jeżeli Szwajcarowie przeciwko dawnym i wier-

nym sprzymierzencom bardziej po przywacielsku postępować nie będą, poszlę do ich kraju kolumnę woyska dla przymuszenia ich do tego. ,,

Takowa groźba we wszystkich kantonach, szczegulniew jednak w Bernenskim naywiększą trwogę sprawiła. — Wysłano powtorną deputacya do Buonaparte, który się może uda wodza tego ulagodzić.

Z Szwetzingen d. d. 30. Czerwca.

Na Würtemberskim seymie zatrudnia się teraz dla czego Xzc Jmć oddalił ministra stanu i prezydenta kamery P. Wöllwarth. Ugodzono się na załatwienie tej sprawy, iż Xciu będzie iak naypokoinieysze przełożenie uczynione, że iak dla dobra Xcia, tak dla dobra kraju nie będzie mu wolne na potym bez poprzedniczego roztrząśnienia i przekonania oddalać swych urzędników.

W Ehrenbreitstein została konwencya zawarta dla przywrocenia w wszystkich punktach komunikacyi na Renie. — Wszystkimi stronami powracają emigranci do Francyi nazad.

Nie masz żadnego kraju w Niemczech, gdzieby ubogie fundacye, tak dobrze były opatrzone, iak w biskupstwie Spirskim przez testament zmarłego niedawno biskupa. Celsarski konsyliarz, iako exekutor zatrudnia się podzieleniem tych pieniędzy.

D O N I E S I E N I A.

Przez C. K. sąd szlachecki Krakowski Gallicyi zachodniew mocą nigieyszego edyktu wszystkim tym, do których należy, wiadomo się czyni: Od sądu pozwolono jest, aby do ogulnie wszystkich przedtym w województwie Sandomirskim ziemi Radomskiej teraz zaś w cyrkule Radomskim leżących tak ruchomych, iako i nieruchomych dobr Jedlińsko z przyległościami Krystyana Wilhelma Jakobsona, zbieg wierzycielow

był otwarty. Niniejszymi przeto wszyscy, którzyby iakiekolwiek na przeciw zadłużonego prawo mieć rozumieli, obwieszczają się, ażeby aż do dnia 29 listopada 1797 pretensye swoje przez wydanie zwykłego pozwu na przeciw postanowionego w osobie tutejszego adwokata Franciszka Liebicha, kuratora masy konkursowej, do tutejszego sądu szlacheckiego tym pewniey podawali, i w tym nie tylko rzetelność swojej pretensyi, ale też i prawo, mocą którego w tej lub owej klasie umieszczonemi byź żądają, okazali, ile że po upłynieniu przepisanego czasu nikt więcej słuchany nie będzie i ci, którzy do tego czasu z pretensyami swemi do sądu nienadgłoszą się, od wszystkich rzeczonych dłużnika w cyrkule znajdujących się dobr, bez żadnego wyłączenia oddaleni zostaną, chociażby im lub prawo do wspólnego porachunku służyło, lub rzeczy iakiey prawem własności z masy domagać się mogli, lub gdyby ich pretensya na rzeczy iakiey nie ruchomey do dłużnika należącey zabezpieczona była tak dalece, iż takowi wierzyciele, gdyby masie winni byli, mimo tego, iż im prawo do nadgrodzienia sobie własności lub zapisu służyć mogło, dług zapłacić powinni będą.

A ponieważ podług przepisu zbioru sądowego w rozdziale 9tym §. 86 Obranie administratora masy, tudzież deputacyi wierzycielów nakazane jest, przeto wszystkich wierzycieli na dzień 9 grudnia 1797 o godzinie 9 zrana do tutejszego Cef: Krol. sądu szlacheckiego tym napomnieniem zwołuję się, iż tego samego dnia tymczasownie w osobie Felixa Jaworskiego ustanowiony administrator masy lub potwierdzonym, lub też inny obranym, podobnie też i deputacya wierzycielów, do której jednak nikt, iak tylko wierzyciel tej samey masy zdolnym byź może podług §. 93 i 94 obroną byź ma, oraz zaś przepisy, podług których dobra administrować się powinny, iaką władzę deputacya względem administracyi masy ma, i iak daleko administrator deputacyi zlecenia dopełniać powinien, ustanowione będą. Przeto wierzycielom na wyznaczony dzień tym pewniey stawić się należy, gdyż inaczej podług §. 95. Zbioru sądowego na ich niebezpieczeństwo obranie tak administratora, iak i deputacyi wierzycielów od tutejszego sądu nastąpi. Podług tego więc każdy ma sobie postąpić, i szkody unikać, gdyż na Cef: Krol: dziedziczne kraie ustanowionych praw przepis zachodzi.

Dan w Krakowie dnia 28 Czerwca 1797.

Ex Consilio Cef: Reg: Fori Nobilium, Cracoviensi Galicie occidentalis.

Wojna.

Auersperg.

Olechowski.

Elzner.

Przez C. K. sąd szlachecki Krakowski Galicyi zachodniey mocą niniejszego edyktu wszystkim tym, do których należy, wiadomo się czyni: Od sądu pozwolono jest, aby do ogólnie wszystkich przedtym w wojewodztwie Krakowskim ziemi Proszowskiej teraz zaś w cyrkule Krakowskim i Sandomirskim leżących tak ruchomych, iako i nieruchomości dobr Podolany i Mała Kazimierza, Pawła Toporczyka z Konopnicy Grabowskiego, zbieg wierzycielow był otwarty. Niniejszymi przeto wszyscy, którzy by iakiekolwiek na przeciw zadłużonego prawo mieć rozumieli, obwieszczają się, ażeby aż do dnia 28 Października 1797 pretensye swoje przez wydanie zwykłego pozwu na przeciw postanowionego w osobie Adwokata tutejszego Andrzeja Bem, Kuratora masy konkursowej, do tutejszego sądu szlacheckiego tym pewniey podawali, i w tym nie tylko rzetelność swojej pretensyi, ale też i prawo, mocą którego w tej lub owej klasie umieszczonemi byź żądają, okazali, ile że po upłynieniu przepisanego czasu nikt więcej słuchany nie będzie, i ci, którzy do tego czasu z pretensyami swemi do sądu nie nadgłoszą się, od wszystkich rzeczonych dłużnika w cyrkule znajdujących się dobr, bez żadnego wyłączenia oddaleni zostaną, chociażby im lub prawo do wspólnego porachunku służyło, lub rzeczy iakiey prawem własności z masy domagać się mogli, lub gdyby ich pretensya na rzeczy iakiey nieruchomey do dłużnika należącey zabezpieczona była tak dalece,

iz takowi wierzyciele, gdyby malsie winni byli, mimo tego, iz im prawo do nadgro-
dzenia sobie własności lub zapisu służyć mogło, dług zapłacić powinni będą.

A ponieważ podług przepisu zbioru sądowego w rozdziale 9tym §. 86 obranie admi-
nistratorsa malsy, tudzież deputacyi wierzycielom nakazane iest, przeto wszystkich
wierzycielow na dzień 4 listopada 1797 o godzinie 9 zrana do tuteyszego C. K. sądu
szlacheckiego tym napomnieniem zwołaue się, iz tego samego dnia tymczasownie usta-
nowiony administrator malsy lub potwierdzonym, lub też inny obranym, podobnie
też i deputacya wierzycielow, do której iednak nikt, iak tylko wierzyciel tey samey
malsy zdolnym bydź może podług §. 93 i 94 obraną bydź ma, oraz zaś przepisy, po-
dług których dobra administrować się powinny, iaka władze deputacya względem ad-
ministracyi malsy ma, i iak daleko administrator deputacyi zalecenia dopełniać po-
winien, ustanowione będą. Przeto wierzycielom na wyznaczony dzień tym pewniey
stawić się należy, gdyż inaczey podług §. 95 Zbioru sądowego na ich niebespieczeń-
stwo obranie tak administratora, iak i deputacyi wierzycielow od tuteyszego sądu na-
stąpi. Podług tego więc każdy ma sobie postąpić, i szkody unikać, gdyż w tym na
C. K. dziedziczne kraie ustanowionych praw przepis zachodzi.

Dan w Krakowie dnia 1 Lipca 1797 roku.

Ex Consilio Cæs. Reg. Fori Nobilium, Cracoviensis Galiciæ occidentalis.

Woyna.

Pickarski.

Olechowski.

Jozef Elzner.

*Dla publiczney wiadomości w celu zabezpieczenia majątku Wielmożnego Konstantego Rostwo-
rowskiego Podkomorzego Steżyckiego, z powodu zginionego Blankietu, na papierze steplowanym ceny
złotego iednego z ostrzeżeniem iżby nikt nie wazył się nabywać żadnego skryptu, do Fortu wspomnio-
nego W. Rostworowskiego bez zgłoszenia się wprzód do tegoż ninieysze donieszcza się zaskarzenie.*
Libro 2. Relationem Nro. 1583to Actum Lublini die 8va mensis Julii Anno Domini 1797. Ad offi-
cium preesens Cæsareo Regium Terrestris Lublinense. — Actaque officii Eiusdem Personaliter Veniens
Generosus Antonius Kotowski, nomine Magnificorum Andree Głuski & Constantini Rostworowski suc-
cemerarii Steżycensis manifestatur est ideo, tempore imper elapso, videlicet diebus 10mi anno currenti
durantibus contractibus Lublinensibus, Magnificus Andreas Głuski habuit Blancam nudam cum subscrip-
tione manus Magnifici Constantini Rostworowski succemerarii Steżycensis in papiro unicus floreni
polonialis, occasione pertractandorum negotiorum sibi datum & concessam que Blanca nescitur
quomodo & quando deperdita, seu certuis, perquempiano malevoli animi, modo illicito ablata,
non absq; dolo, hucusque retenta extitit. Ne igitur in futurum inde aliquod eveniat damnum.
Idem qui supra indiligentia iterato manifestatur. Ex Actis Terrestribus Lubliniensibus. Die 10
mensis Julii 1797 anno extraditum.

Gorski vice Regens Terrestris Lublinensis. Lectum per Isycki, (L. S.)

Od Cefs: Krol: sądu szlacheckiego Gallicyi zachodniej w Krakowie, czyni się ninieyszym wia-
domo: iz d. 7 sierpnia i następnych dni w kamienicy JP. Wincentego Łaskiewicza w rynku pod Nrem:
265 będzie się licytacya różnych ruchomości, po zmarłych małżonkach Maiewskich, iako to kleyno-
tow, złota, sreber, bielizny męzkiey i kobiecey, sukien, fúter, powozow, broni, instrumentow mate-
matycznych i innych sprzętow gospodarskich o godzinie 9 zrana i popołudniu o godzinie 3 odpowia-
i więcej daiącemu za gotowe pieniądze sprzedane. W Krakowie d. 8 lipca 1797.

Woyna.

Kronenfels.

Roskóschny.

W drukarni Jana Maya na Floryańskiej ulicy, wyszła z pod prasy:

Smierć Abła wpięciu Piesniach z Niemieckiego Gefsnera, przekładania Jacka Przybyłskiego
1797 roku in 12mo zło. 3. gro. 15.

Poema to, iest sławnego w całej Europie Gefsnera, który na wszystkie uczone ięzyki iest
wyłożony. Płomacz iego szacowany powszechnie z litterackich prac, uczynił Polskiej Publiczności
przystęge wykladać go na wiersz Polski.